

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2004 M. SPALIO 18 D.
ĮSAKYMO NR. D1-542 „DĖL GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ
DUOMENŲ BAZĖS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2012 m. vasario 2 d. Nr. D1-115
Vilnius

P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 18 d. įsakymą Nr. D1-542 „Dėl Genetiškai modifikuotų organizmų duomenų bazės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [157-5735](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ INFORMACINĖS SISTEMOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo (Žin., 2001, Nr. [56-1976](#); 2003, Nr. [34-1419](#); 2006, Nr. [77-2967](#)) 4 straipsnio 8 punktu, 11 straipsniu ir Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#)), 8 punktu,

t v i r t i n u Genetiškai modifikuotų organizmų informacinės sistemos nuostatus (pridedama).“

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2004 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. D1-542
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. D1-115
redakcija)

GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Genetiškai modifikuotų organizmų informacinės sistemos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja genetiškai modifikuotų organizmų informacinės sistemos (toliau – GMOIS) steigimo pagrindą, tikslą, organizacinę, informacinę ir funkcinę struktūras, kaupiamų duomenų šaltinius, GMOIS duomenų tvarkymą, jų saugą ir kitą GMOIS apibūdinančią informaciją.

2. Nuostatai parengti vadovaujantis Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#)), ir kitais teisės aktais.

3. Asmens duomenys yra tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) ir naudojami tik visuomenės informavimo tikslais, pateikiant su duomenų subjekto darbu susijusią informaciją. Duomenų subjekto asmens duomenys tvarkomi iki duomenų subjektas eina atitinkamas pareigas ar pareikalauja šiuos duomenis ištrinti. Pasikeitus duomenų subjekto pareigoms asmens duomenys ištrinami.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

4.1. Biosaugos informacijos centras – keitimosi tarptautine informacija apie biosaugą centras, įsteigtas remiantis Kartachenos protokolo 20 straipsniu;

4.2. GMOIS naudotojas – Aplinkos ministerijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, turintis teisę tvarkyti ir kaupti GMOIS duomenis ir informaciją;

4.3. kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką, tiekimo rinkai tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-225 (Žin., 2004, Nr. [71-2487](#); 2011, Nr. [120-5674](#)), Genetiškai modifikuotų mikroorganizmų riboto naudojimo Lietuvos Respublikoje tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 413 (Žin., 2003, Nr. [80-3671](#); 2011, Nr. [16-755](#)), ir Nuostatų 2, 3 ir 5 punktuose nurodytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. GMOIS STEIGIMO PAGRINDAS, TIKSLAS, FUNKCIJOS IR LAUKIAMAS REZULTATAS

5. GMOIS steigimo pagrindas – Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymas (Žin., 2001, Nr. [56-1976](#)).

6. GMOIS tikslas – su genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba jų, kaip atskirų produktų ar esančių kituose produktuose, naudojimu ir valdymu susijusių duomenų ir informacijos surinkimas, sisteminimas ir pateikimas visuomenei.

7. GMOIS funkcija – rinkti, kaupti, naujinti, saugoti, sisteminti ir teikti su genetiškai modifikuotų organizmų arba jų, kaip atskirų produktų ar esančių kituose produktuose, naudojimu ir valdymu susijusius duomenis ir informaciją.

8. GMOIS laukiamas rezultatas:

8.1. duomenų ir informacijos apie GMO, GMM ir jų, kaip atskirų produktų ar esančių kituose produktuose, naudojimą ir valdymą surinkimas ir tvarkymas elektroninėje erdvėje;

8.2. duomenų ir informacijos apie GMO, GMM ir jų, kaip atskirų produktų ar esančių kituose produktuose, naudojimą ir valdymą viešinimas.

III. GMOIS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

9. GMOIS valdytojas ir tvarkytojas yra Aplinkos ministerija.

10. GMOIS valdytojas atlieka šias funkcijas:

10.1. tvirtina su GMOIS veikla, duomenų tvarkymu ir sauga susijusius teisės aktus;

10.2. tvirtina GMOIS kūrimo ir plėtros planus, kontroliuoja jų vykdymą, analizuoja pasiūlymus dėl GMOIS veikimo, priima sprendimus dėl GMOIS veiklos tobulinimo ir modernizavimo.

11. GMOIS tvarkytojas vykdo šias funkcijas:

11.1. organizuoja GMOIS kūrimą, priežiūrą ir tobulinimą;

11.2. tvarko GMOIS ir joje kaupiamus duomenis;

11.3. užtikrina tvarkomų duomenų kokybę ir teisingumą;

- 11.4. organizuoja GMOIS reikalingų duomenų ir informacijos gavimą iš duomenų šaltinių;
- 11.5. rengia su GMOIS funkcionavimu, duomenų tvarkymu ir sauga susijusius teisės aktus;
- 11.6. administruoja GMOIS naudotojų teises;
- 11.7. užtikrina GMOIS duomenų saugą;
- 11.8. atlieka kitas Nuostatuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

IV. GMOIS INFORMACINĖ STRUKTŪRA

12. GMOIS duomenys kaupiami vienoje duomenų bazėje.

13. GMOIS duomenų bazėje kaupiami ir tvarkomi šie duomenys:

13.1. pranešimų ribotai naudoti GMM ir GMO informacija, nepažeidžianti konfidencialumo, intelektinės nuosavybės teisių ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo;

13.2. GMO apgalvoto išleidimo į aplinką mokslo ir tiekimo rinkai tikslais pranešimų informacija, nepažeidžianti konfidencialumo, intelektinės nuosavybės teisių ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo;

13.3. GMO ekspertų komiteto sudėtis ir GMO valdymo priežiūros komiteto posėdžių protokolai;

13.4. Lietuvos Respublikos ataskaitos, pateiktos Europos Sąjungos institucijoms dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų ir reglamentų, susijusių su GMO, ir Biosaugos informacijos centrai dėl Biologinės įvairovės konvencijos Kartachenos biosaugos protokolo įgyvendinimo;

13.5. suinteresuotų valstybės institucijų ataskaitos, parengtos pagal šių institucijų atliekamus GMO ir jų produktų stebėsenos rezultatus ir pateiktos Aplinkos ministerijai;

13.6. tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys GMO naudojimą ir valdymą;

13.7. viešosios nuomonės tyrimų dėl GMO auginimo ir naudojimo rezultatai;

13.8. kita su GMO susijusi informacija.

14. GMOIS tvarkymui naudojami duomenys:

14.1. įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos, kurie galėjo būti genetiškai modifikuoti, stebėsenos rezultatai;

14.2. įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos kontrolės rezultatai;

14.3. užregistruotos genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos siuntos;

14.4. genetiškai modifikuoto sėklinio pasėlio, sodo augalų:

14.4.1. kontrolinio žemės sklypo numeris;

14.4.2. lauko numeris;

14.4.3. plotas, hektarais;

14.5. aptiktų Lietuvos rinkoje nepažymėtų maisto produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie pagaminti iš GMO produktų:

14.5.1. tikrinimo pradžios ir pabaigos datos;

14.5.2. produkto pavadinimas, kiekis ir identifikacijos numeris;

14.5.3. ženklavimo reikalavimų neįvykdžiusi įmonė, jos vykdoma veikla, adresas ir įmonės kodas;

14.6. įvežamų į Lietuvos Respubliką maisto produktų ir „jautrių“ maisto produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie pagaminti iš GMO produktų:

14.6.1. įvežimo data;

14.6.2. eksportuojanti įmonė ir eksportuotojo šalies kodas;

- 14.6.3. importuojanti įmonė;
- 14.6.4. krovinio kodas, pavadinimas ir kiekis;
- 14.7. įvežamų į Lietuvos Respubliką pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie pagaminti iš GMO produktų:
 - 14.7.1. įvežimo data;
 - 14.7.2. eksportuojanti įmonė ir eksportuotojo šalies kodas;
 - 14.7.3. importuojanti įmonė;
 - 14.7.4. krovinio kodas, pavadinimas ir kiekis;
 - 14.7.5. pasienio veterinarijos posto tikrinimo išvada;
- 14.8. įvežamų į Lietuvos Respubliką maisto produktų ir pašarų:
 - 14.8.1. atliktų valstybinių mėginių GMO tyrimų skaičius;
 - 14.8.2. nustatytų GMO teigiamų tyrimų rezultatų skaičius;
 - 14.8.3. aptiktų genetinių modifikacijų sąrašas;
 - 14.8.4. konkrečių genetinių modifikacijų skaičius tirtuose maisto produktuose.

V. GMOIS FUNKCINĖ STRUKTŪRA

- 15. GMOIS funkcinę struktūrą sudaro GMOIS interneto svetainė ir posistemės.
- 16. GMOIS sudaro šios posistemės:
 - 16.1. Informacijos viešinimo posistemė, kuri skirta:
 - 16.1.1. teikti bendrą ir teisinę informaciją apie GMO;
 - 16.1.2. teikti nuorodas į kitus informacijos šaltinius;
 - 16.2. Duomenų tvarkymo posistemė, kuri skirta:
 - 16.2.1. kaupti ir saugoti gaunamus duomenis;
 - 16.2.2. susieti naujus duomenis su duomenimis, jau esančiais GMOIS, juos sisteminti;
 - 16.3. Turinio valdymo posistemė, kuri skirta:
 - 16.3.1. tikrinti ir redaguoti GMOIS informaciją;
 - 16.3.2. atnaujinti GMOIS informaciją;
 - 16.4. Naudotojų administravimo posistemė, kuri skirta:
 - 16.4.1. valdyti sistemos parametrus;
 - 16.4.2. kurti naujus GMOIS naudotojus;
 - 16.4.3. valdyti GMOIS naudotojų prieigos parametrus;
 - 16.4.4. užtikrinti informacijos ir sistemos naudotojų apsaugą.
- 17. GMOIS pasiekama adresu <http://gmo.am.lt/>.

VI. DUOMENŲ ŠALTINIAI

- 18. Pirminiai duomenų šaltiniai:
 - 18.1. Aplinkos ministerija, kuri teikia duomenis, nurodytus šių Nuostatų 13.1–13.4, 13.7 punktuose;
 - 18.2. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kuri teikia duomenis, nurodytus šių Nuostatų 14.1–14.4 punktuose;
 - 18.3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kuri teikia duomenis, nurodytus šių Nuostatų 14.5–14.7 punktuose;
 - 18.4. Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas, kuris teikia duomenis, nurodytus šių Nuostatų 14.8 punkte.

VII. DUOMENŲ SAUGA

19. GMOIS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu (Žin., 2011, Nr. [163-7739](#)), Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. [49-1891](#)), ir Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms, patvirtintais Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 (1.12) (Žin., 2008, Nr. [135-5298](#)). Už GMOIS duomenų saugą atsako Aplinkos ministerija.

20. GMOIS duomenų sauga organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos duomenų centro duomenų saugos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. D1-604, ir saugos politiką įgyvendinančiais dokumentais.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. GMOIS finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir kitų teisės aktuose nustatytų finansavimo šaltinių.

22. GMOIS modernizuojama ir likviduojama vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka. Likviduojamos GMOIS duomenys perduodami kitai informacinei sistemai, sunaikinami arba perduodami valstybės archyvams Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. [57-1982](#)) nustatyta tvarka.
